

ՀԵՌՈՒՍՏԱՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՌԱԴԻՈՅԻ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

ՈՐՈՇՈՒՄ

12 դեկտեմբերի 2025 թվականի թիվ 146-Ա

ք. Երևան

«ՕԴԱԿ» ՍՊ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՏՈՒՅԺ ԿԻՐԱՌԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հեռուստատեսության և ռադիոյի հանձնաժողովը (այսուհետ նաև՝ Հանձնաժողով), ուսումնասիրելով 2025 թվականի նոյեմբերի 13-ին իր նախաձեռնությամբ հարուցված թիվ 59 վարչական վարույթի նյութերը, *պարզեց*.

Հանձնաժողովն իր վերահսկողական գործառույթներն իրականացնելիս 2025 թվականի նոյեմբերի 13-ին տեսալսողական մեդիածառայություն մատուցող «ՕԴԱԿ» ՍՊ ընկերության (այսուհետ նաև՝ Հեռարձակող կամ Ընկերություն) կողմից հեռարձակվող «ՍՈՆԳ ԹԻՎԻ» տեսալսողական ծրագրի (այսուհետ նաև՝ Ծրագիր) 2025 թվականի նոյեմբերի 12-ի տեսագրության մշտադիտարկման արդյունքում հայտնաբերել է «Տեսալսողական մեդիայի մասին» օրենքի (այսուհետ նաև՝ Օրենք) 6-րդ հոդվածի 3-րդ մասի դրույթի պահանջի առերևույթ խախտման հատկանիշներ:

Հանձնաժողովը, ղեկավարվելով «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 30-րդ հոդվածի 1-ին մասի «բ» կետով, 2025 թվականի նոյեմբերի 13-ին Հեռարձակողի նկատմամբ հարուցել է թիվ 59 վարչական վարույթը:

Վարչական վարույթի հարուցման համար հիմք է հանդիսացել Հանձնաժողովի ծրագրերի մոնիտորինգի և վերահսկողության վարչության կողմից 2025 թվականի նոյեմբերի 13-ին կազմված մշտադիտարկման իրականացման և արդյունքների վերաբերյալ արձանագրությունը (այսուհետ նաև՝ Արձանագրություն), ըստ որի՝ «ՍՈՆԳ ԹԻՎԻ» տեսալսողական ծրագրի անվանումը 2025 թվականի նոյեմբերի 12-ին նշվել է օտար լեզվով՝ «SONGTV», առանց հայերեն տառադարձության:

Օրենքի 42-րդ հոդվածի 18-րդ մասի համաձայն՝ արձանագրությունը կարող է հիմք հանդիսանալ վարչական վարույթ հարուցելու համար, իսկ հարուցված վարչական վարույթի շրջանակներում ծառայում է որպես վարչական վարույթի ապացույց:

Հանձնաժողովը 2025 թվականի նոյեմբերի 14-ին թիվ Ե/04/04.1/909-25 գրությամբ Հեռարձակողին ծանուցել է հարուցված թիվ 59 վարչական վարույթի մասին և տեղեկացրել, որ տվյալ հարցի վերաբերյալ կարող են ներկայացնել իրենց պարզաբանումներն ու բացատրությունները:

Հեռարձակողը նշված գրությանն ի պատասխան 2025 թվականի նոյեմբերի 17-ին Հանձնաժողով է ներկայացրել իր պարզաբանումները՝ մասնավորապես նշելով.

«(...) «ՍՈՆԳ ԹԻ ՎԻ» տեսալսողական ծրագրերի եթերում, համաձայն ՀՀ «Տեսալսողական մեդիայի մասին օրենքի» 6-րդ հոդվածի 3-րդ կետի պահանջով,

պարբերաբար հեռարձակվում է հայերեն տառադարձությունը, առանձին 10 վայրկյան տեսաձայնային հոլովակով 3 անգամ:

Պարզաբանում ենք.

Նոյեմբերի 12-ի տեսագրության մշտադիտարկման ընթացքում հայերենի տառադարձության բացակայությունը պայմանավորված է եղել նաև հոլովակների ռուսերեն փոփոխությամբ, համաձայն որի հայերեն տառադարձության հոլովակը միավորվել է ռուսերեն ներկայացվող արտոնագրերի մասին ինֆորմացիոն հոլովակին, որից հետո քանակը ավելացել է օրական մինչև 7 անգամի: Կից ներկայացնում ենք սկրինը:»:

Հանձնաժողովի հիմնավորումները (պատճառաբանությունը) և եզրահանգումը.

Վարչական վարույթի բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ քննության, ձեռք բերված ապացույցների ուսումնասիրության և գնահատման արդյունքում Հանձնաժողովն արձանագրում է.

Օրենքի 2-րդ հոդվածի 1-ին մասը սահմանում է.

«1. Հայաստանի Հանրապետության տեսալսողական մեդիայի մասին օրենսդրությունը ներառում է Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությունը, սույն օրենքը, «Ձանգվածային լրատվության մասին», «Էլեկտրոնային հաղորդակցության մասին», «Հեղինակային իրավունքի և հարակից իրավունքների մասին», «Լեզվի մասին», «Գովազդի մասին» օրենքները, Հայաստանի Հանրապետության ընտրական օրենսգիրքը, կարգավորող պետական մարմնի իրավական ակտերը, տեսալսողական մեդիայի ոլորտը կարգավորող այլ իրավական ակտեր և Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերը:»:

Օրենքի 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին և 23-րդ կետերը սահմանում են.

1) տեսալսողական մեդիաձառայություն մատուցող (այսուհետ՝ Հեռարձակող, լսողական մեդիաձառայություն մատուցող՝ Լսողական ծրագրեր հեռարձակող) Հայաստանի Հանրապետության հիմնադրած կազմակերպություն կամ կարգավորող պետական մարմնի հեղինակազորած ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձ, որը կազմում և սպառողին է ներկայացնում տեսալսողական տեղեկատվություն և խմբագրական պատասխանատվություն է կրում տեսալսողական արտադրանքի բովանդակության համար:

23) հեղինակազորում՝ կարգավորող պետական մարմնի կողմից ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձին Հեռարձակողի կարգավիճակ տրվող փաստաթղթի տրամադրում.»::

Օրենքի 6-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ հեռարձակողների անվանումներն էկրանային ցուցադրման ժամանակ օտար լեզուներով օգտագործելու դեպքում հայերեն անընդհատ տառադարձությունը պարտադիր է:

Օրենքի 32-րդ հոդվածի 1-ին մասի 14-րդ կետի համաձայն՝ Հանձնաժողովն իրականացնում է Հեռարձակողների և օպերատորների գործունեության մշտադիտարկում:

Օրենքի 42-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ հեռարձակողների գործունեության մշտադիտարկումն իրականացվում է ուղղակի դիտարկման, իսկ օպերատորի դեպքում՝ նաև տեղում դիտարկում իրականացնելու միջոցով, իսկ նույն հոդվածի 8-րդ և 9-րդ մասերը սահմանում են.

«8. Մշտադիտարկման արդյունքներով կարգավորող պետական մարմնի ներկայացուցիչը մշտադիտարկման արդյունքների վերաբերյալ կազմում է արձանագրություն:

9. Մշտադիտարկման արդյունքների վերաբերյալ արձանագրության մեջ նշվում են մշտադիտարկման արդյունքների համառոտ շարադրանքը, ինչպես նաև վարչական վարույթ հարուցելու կամ հարուցված վարչական վարույթի համար էական նշանակություն ունեցող բոլոր փաստական հանգամանքները, այդ թվում՝ վարույթի մասնակիցների օգտին առկա հանգամանքները:»:

Օրենքի 43-րդ հոդվածի 1-ին մասը սահմանում է.

«1. Իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձը Հեռարձակողի կարգավիճակ ստանալու համար կարգավորող պետական մարմին է ներկայացնում հեղինակագործման հայտ, որում նշվում են՝

1) հայտատուի անվանումը.

2) իրավաբանական անձի գրանցման համարը, իսկ ֆիզիկական անձի համար՝ հաշվառման համարը.

3) իրավաբանական անձի գտնվելու վայրը, իսկ ֆիզիկական անձի համար՝ հաշվառման վայրը.

4) հեռախոսահամարը, էլեկտրոնային փոստի հասցեն.

5) տեսալսողական ծրագրի անվանումը.

6) հայտը ներկայացնելու ժամանակաթիվը.

7) հայտատուի ստորագրությունը:»:

Հիմք ընդունելով տեսալսողական մեդիայի բնագավառը կարգավորող օրենսդրությունը, ինչպես նաև վերոգրյալ իրավական հիմնավորումները՝ Հանձնաժողովն արձանագրում է.

Հեռարձակողը տեսալսողական հաղորդումները հեռարձակելիս պարտավոր էր պահպանել Օրենքում ամրագրված դրույթների պահանջները:

Քննարկվող համատեքստում հատկանշական է, որ Ընկերությունը Հեռարձակողի կարգավիճակ ստանալու համար 2020 թվականի օգոստոսի 24-ին Հանձնաժողով է ներկայացրել հեղինակագործման հայտ, որում, ի թիվս օրենքով սահմանված այլ տեղեկությունների, ներկայացրել է նաև Օրենքի 43-րդ հոդվածի 1-ին մասի 5-րդ կետի դրույթով պահանջվող տեսալսողական ծրագրի հայերեն անվանումը, այն է՝ «ՍՈՆԳ ԹԻՎԻ»:

Հանձնաժողովի 2020 թվականի օգոստոսի 28-ի թիվ 88-Ա որոշմամբ Հեռարձակողի հեղինակագործման հայտը բավարարվել է, և վերջինիս տրվել է տեսալսողական մեդիաձառայություն մատուցողի կարգավիճակ (հեղինակագործման վկայագրի սերիան, համարը՝ ՀՎ N° 013, իրավաբանական անձի պետական գրանցման համարը՝ 264.110.759224), որը կազմում և սպառողին է ներկայացնում տեսալսողական տեղեկատվություն և խմբագրական պատասխանատվություն է կրում տեսալսողական արտադրանքի բովանդակության համար:

Հեռարձակողը պետք է հաշվի առնի, որ օրենքներով հստակ սահմանվում են իրավական նորմեր, որոնց չպահպանելն առաջացնում է իրավական հետևանքներ, և ի թիվս այլնի, Հեռարձակողը պատասխանատվություն է կրում տեսալսողական մեդիայի բնագավառը կարգավորող օրենսդրության պահանջների կիրարկման ապահովման համար:

Տվյալ դեպքում Հեռարձակողը պարտավոր էր պահպանել Օրենքի 6-րդ հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված դրույթը:

Այսպես, հիմք ընդունելով օրենքների դրույթները և ձեռք բերված փաստերը՝ արձանագրում ենք, որ

Հեռարձակողի կողմից 2025 թվականի նոյեմբերի 12-ի էկրանային ցուցադրման ժամանակ «ՍՈՆԳ ԹԻՎԻ» տեսալսողական ծրագրի անվանումը նշվել է օտար լեզվով՝ «SONGTV», առանց հայերեն տառադարձության:

Հանձնաժողովն ուսումնասիրել է Հեռարձակողի կողմից ներկայացված պարզաբանումներն ու բացատրությունները, ըստ որոնց՝ Հեռարձակողը հայտնել է, որ «ՍՈՆԳ ԹԻՎԻ» տեսալսողական ծրագրերի եթերում պարբերաբար հեռարձակվում է դրա հայերեն տառադարձությունն առանձին 10 վայրկյան տեսաձայնային հոլովակով 3 անգամ:

Միաժամանակ պարզաբանել է նաև, որ մշտադիտարկման ընթացքում հայերենի տառադարձության բացակայությունը պայմանավորված է եղել հոլովակների ռուսերեն փոփոխությամբ, ըստ այդմ՝ հայերեն տառադարձության հոլովակը միավորվել է ռուսերեն ներկայացվող արտոնագրերի մասին ինֆորմացիոն հոլովակին, որից հետո քանակն ավելացել է օրական մինչև 7 անգամ, սակայն նշված բացատրությունները բավարար հիմք չեն կարող հանդիսանալ Հանձնաժողովի կողմից Օրենքի դրույթներով սահմանված իրավախախտումը չարձանագրելու և Ընկերության նկատմամբ վարչական պատասխանատվության միջոց չկիրառելու համար:

Հանձնաժողովն արձանագրում է, որ Հեռարձակողը փաստացի ընդունել է իրավախախտման փաստն առ այն, որ Էկրանային ցուցադրման ժամանակ Ծրագրի անվանումը նշվել է օտար լեզվով՝ «SONGTV», առանց հայերեն տառադարձության՝ չպահպանելով Օրենքի 6-րդ հոդվածի 3-րդ մասի պահանջը, այն է՝ Հեռարձակողն իր անվանումն Էկրանային ցուցադրման ժամանակ օտար լեզուներով օգտագործելու դեպքում չի ապահովել դրա **անընդհատ հայերեն** տառադարձության պարտադիր լինելու օրենսդրական պահանջը:

Օրենքի 32-րդ հոդվածի 1-ին մասի 11-րդ կետի համաձայն՝ կարգավորող պետական մարմինը՝ Օրենքի խախտման կամ իր որոշումները չկատարելու դեպքում կիրառում է պատասխանատվության միջոցներ:

Օրենքի 55-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ կարգավորող պետական մարմնի կողմից տեսալսողական մեդիայի բնագավառը կարգավորող օրենսդրության պահանջների խախտման դեպքեր հայտնաբերվելու, ինչպես նաև պետական այլ մարմինների կողմից իրենց իրավասությունների շրջանակում տեսալսողական մեդիայի բնագավառը կարգավորող օրենսդրության պահանջների խախտման դեպքեր հայտնաբերվելու և դրանց մասին կարգավորող պետական մարմնին գրավոր տեղեկացվելու դեպքում կարգավորող պետական մարմինը կիրառում է հետևյալ վարչական տույժերը.

- 1) գրավոր նախազգուշացում,
- 2) տուգանք,
- 3) հեղինակագործման կամ լիցենզիայի գործողության կասեցում,
- 4) հեղինակագործման կամ լիցենզիայի գործողության դադարեցում:

Օրենքի 57-րդ հոդվածի 4-րդ մասը սահմանում է.

«Հեռարձակողների անվանումները Էկրանային ցուցադրման ժամանակ միայն օտար լեզուներով՝ առանց հայերեն անընդհատ տառադարձության օգտագործելը՝ առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ Հասույթի 0.02 տոկոսի, բայց ոչ պակաս, քան սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկի չափով:»:

Ելնելով վերոգրյալից, հիմք ընդունելով «Տեսալսողական մեդիայի մասին» օրենքի 2-րդ հոդվածի 1-ին մասը, 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին և 23-րդ կետերը, 6-րդ հոդվածի 3-րդ մասը, 32-րդ հոդվածի 1-ին մասի 11-րդ և 14-րդ կետերը, 42-րդ հոդվածի 1-ին, 8-րդ և 9-րդ մասերը, 43-րդ հոդվածի 1-ին մասը, 55-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետը և ղեկավարվելով Օրենքի 57-րդ հոդվածի 4-րդ մասով՝ Հեռուստատեսության և ռադիոյի հանձնաժողովը

Ո Ր Ո Շ Ե Ց

1. «ՕԴԱԿ» ՍՊ ընկերության նկատմամբ կիրառել Օրենքի 57-րդ հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված վարչական տույժը՝ տուգանելով 100 000 (մեկ հարյուր հազար) ՀՀ դրամի չափով:

2. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում այն «ՕԴԱԿ» ՍՊ ընկերությանը պատշաճ ձևով հանձնելու օրվան հաջորդող օրվանից:

3. Սույն որոշումն ուժի մեջ մտնելու պահից երկամսյա ժամկետում կարող է բողոքարկվել Հեռուստատեսության և ռադիոյի հանձնաժողով կամ ՀՀ վարչական դատարան:

**ՀԵՌՈՒՍՏԱՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՌԱԴԻՈՅԻ
ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀ**

Տ. ՀԱԿՈԲՅԱՆ

2025թ. դեկտեմբերի 12
ք.Երևան